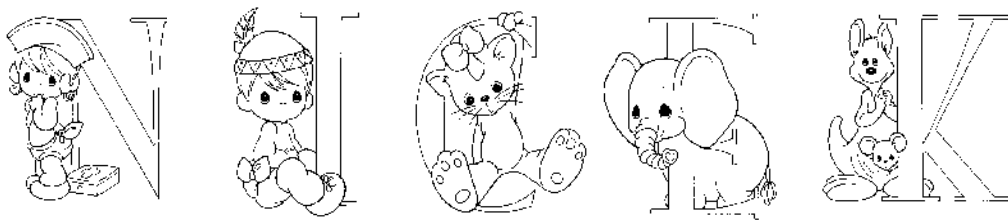
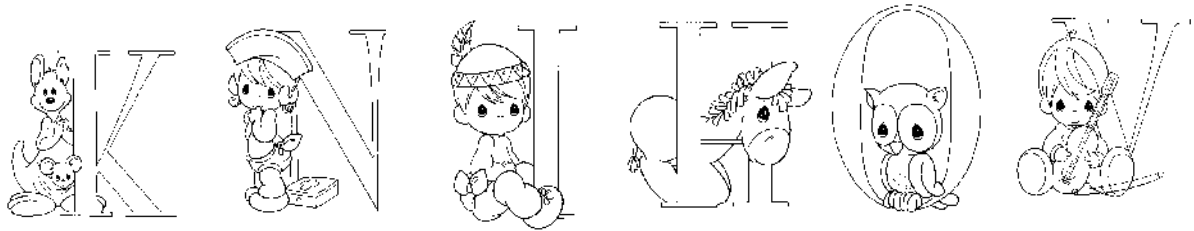

JINAČOVICKÝ

Vydává Obecní knihovna Jinačovice. 4. ročník. Toto číslo vyšlo v září 2007.

PROČ OPICE NEMLUVÍ?

Opice jsou **mistry v napodobování člověka**. Odpozorují jeho konání a dají se vycvičit k různým úkonům.

Je pozoruhodné, že řeč a zvuky člověka opice neopakují.

Tuto otázku snadno vyřešili afričtí domorodci takto: opice nemluví proto, že by je lidé považovali za sobě rovné a nutili je k práci. Tedy nemluví, protože jsou chytré. A jaké je vysvětlení přírodovědců?

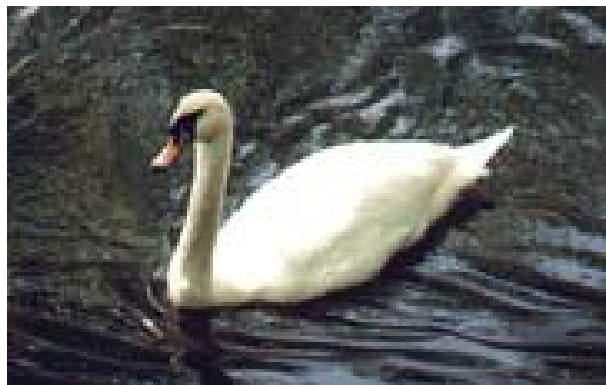
Mozek opic je malý, i největší gorily mají mozek zhruba poloviční než člověk a málo vyvinutý. Podmínkou řeči je bohatost představ a jejich spojování. Řeč vyžaduje zároveň součinnost jiných orgánů. Předpokladem artikulované řeči jsou vyvinutá mluvidla, k pohybu úst je třeba svalů upevněných na bradě. Bradu nemá žádný tvor kromě člověka.

Centrum řeči je v mozku, u opic toto centrum chybí. Je zajímavé, že u lidí - praváků je toto centrum v levé polovině mozku v blízkosti centra, ovládajícího pravou ruku, u lidí - leváků je centrum řeči v pravé polovině mozku poblíž centra, ovládajícího levou ruku. Z tohoto je zřejmé, že řeč má určitou souvislost s prací. Také první řeč byla posunková a postupně při práci se vyvíjela bohatost artikulované řeči.

Tedy afričtí křováci měli trochu pravdu ve svém výkladu, proč opice nemluví, jenže v postupu obráceném. Kdyby opice pracovaly, možno by se naučily mluvit.

Něco o labutích

Labutě jsou krásní vodní ptáci, kteří se vyznačují především dlouhým krkem (více než 25 cm). Na suchu se labutě pohybují pomalu a neobratně, vzadu umístěné nohy jsou pro chůzi nevhodné. Při letu natáhnou krk dopředu, silně švihající křídla způsobují zvláštní šumivý zvuk. Velmi

dobře tiše a impozantně plave.

Labutě jsou kromě tropů rozšířené ve všech pásmech, nejvíce ve studeném a mírném pásmu severní polokoule.

Páry se drží spolu celý život, a často labuť, která ztratí druha, žalem umírá. Žárlivě stráží svoje mláďata.

Nejznámějším druhem labutí je **labuť velká** s čistě bílým peřím a na zobáku před čelem má černou skvrnu. Mláďata mají peří šedivé.

Labutě mají rády stojaté, nebo pomalu tekoucí vody s břehy hustě zarostenými rostlinami, rybníky a jezera. Živí se rostlinami, hmyzem, měkkýši i rybami. Hnízdo si staví v nepřístupném rákosí, krotké labutě hnízdí i na poli. Divoké labutě jsou ptáci přelétaví a stěhovaví, vrací se obvykle ke svému hnízdu. Některé labutě zůstávají tak dlouho, než zamrzne voda, polokrotké labutě tráví zimu i ve městech.

Labuť zpěvavá žije nejvíce v zimě v Německu, někdy se dostane až do severní Afriky a Asie. Nemá tmavý znak na zobáku jako labuť velká, a na rozdíl od ní letí tiše. Má bělostné peří a černé nohy. Charakteristický je její hlas. Pohádky o labutím smutném zpěvu se vztahují na tuto labuť.

Labuť malá je rozšířená na Sibiři a východní části severní Evropy. Každý rok se táhne na zimoviště v Holandsku, Anglii a Irsku.

Nejkrásnější z labutí je **labuť černokrká**, která má svůj domov v Jižní Americe Od Falklandských ostrovů po jižní část Peru.

Vaším úkolem je najít tři rozdíly mezi dvěma obrázky. Objevíte je?

www.detskestranky.cz

Co si myslí zvířata

Výr velký

Mám měkoučké a hebké peří. Tak proč mám ve jméně tvrdé Y?

Straka obecná

Ukaž, ...co to máš? Že mi to dáš! A jak se to krásně třpytí. Zavři jen na chvílku oči, ... , tak a už můžeš jít. Už se nezdržuj!

Labuť velká

Je to hrůza! Jeden z nich na chvíli spustí oči a už jsou ta mláďata špinavá, jako by prolezla komínem.

Zebry

Tak co, jsme dvojčata nebo ne? Máme stejnou kresbu?

Neuhádli, podívejte se nám na hřívu!
(zebra Böhmova a zebra bezhřívá)

Puštík obecný

Jmenuji se Rozárka a moje kamarádka Popelka o mně říká, že jsem velká kouzelnice.

EZOPOVY BAJKY

Ezop žil v 6.století před naším letopočtem. Byl to propuštěný thrácký otrok. Připisuje se mu autorství velkého množství bajek. Ty byly v průběhu staletí převyprávěny, ale jejich podstata zůstává stejná. Vždy užitečné ponaučení. Některé z příběhů vám zde přiblížíme.

Bajka je krátké alegorické vyprávění ve verších nebo v próze. V bajce nejčastěji vystupují zvířata (bajka ezopská) nebo rostliny a věci s lidskými vlastnostmi. Bajka má obvykle výchovný charakter, někdy žertovný, často kritický. Je to jeden z nejstarších literárních žánrů.

Lakomý člověk

Jeden člověk šel po ulici a viděl, že na otevřeném okně stojí sklenice, plná lískových oříšků. Protože to byl člověk lakomý, řekl si, že si je vezme všechny. Sáh hluboko do sklenice a nabral si plnou dlaň oříšků. Snažil se vytáhnout ruku s oříšky, ale nešlo to. Oříšky nechtěl z ruky pustit za žádnou cenu, dlouho se marně pokoušel vytáhnout ruku ze sklenice a nepustit ani jeden oříšek. Vztekal se. Někdo mu poradil, aby si vzal jen pár oříšků, aby nebyl tak chtivý.

Ponaučení: **Není dobré mít všechno najednou.**

Jazykolamy – zkuste si je vyslovit!

**Kolouch, kohout s mouchou mnohou, s hloupou chloubou houpou nohou,
plavou dlouhoustrouhou ouzkou, chroupou ukrop s pouhou houskou.**

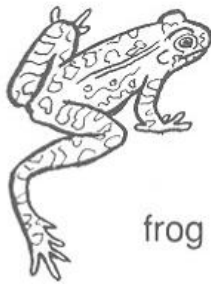
Petr Fletr pletl svetr. Pletl Petr Fletr svetr? Svetr pletl Petr Fletr.

**Přišel za mnou jeden Řek, a ten mi řek, abych mu řek, kolik je v Řecku řeckých
řek. A já mu řek, že nejsem Řek, abych mu řek, kolik je v Řecku řeckých řek.**

V hlavní roli lorda Rolfa hrál Vladimír Leraus a na klavír hrála Klára Králová.

MLÁĎATA V ANGLIČTINĚ

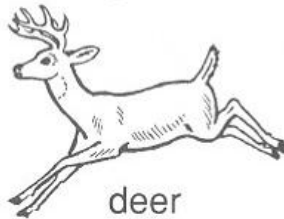
Vytiskněte si pracovní list s anglickými mlád'átky a naučte se další slovíčka. V levém sloupci jsou dospělá zvířata a vpravo jsou mlád'ata - ale pozor! Pořadí je zpřeházené. Pokud se vám je nepovede správně přiřadit, dole na stránce je vyřešení.

frog

goose

deer

dragonfly

fish

bear

cub

fry

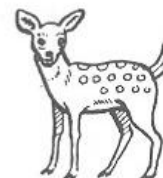
tadpole

gosling

nymph

fawn

Answers:
frog - tadpole, goose - gosling, deer - fawn, dragonfly - nymph, fish - fry, bear - cub

Chceš, aby Tvůj obrázek visel na nástěnce v knihovně?

Není nic jednoduššího!

Namaluj **svůj** obrázek do rámečku, připiš svoje jméno, příjmení a věk, a odevzdej obrázek při své příští návštěvě v knihovně.

Téma obrázku na měsíc září je: **NAKRESLI PODZIMNÍHO DRAKA!**

